

Rep. Nr. 01/11

*

AR. NA-012bis-08

*

Tegensprekelijke
eindbeslissing dd.
11 januari 2011

*

**VAN RECHTSWEGE
UITVOERBAAR BIJ
VOORRAAD
NIETTEGENSTAANDE
BEROEP**

KAMER VAN EERSTE AANLEG die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten worden behandeld, ingesteld bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, bij artikel 144, § 2 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.

BESLISSING

In de zaak van

De heer A..., neurochirurg, wonende te XXXX

Appellant die niet in persoon verschijnt en evenmin vertegenwoordigd wordt;

Tegen

**RIZIV - DIENST VOOR GENEESKUNDIGE
EVALUATIE EN CONTROLE,** openbare
instelling van sociale zekerheid, met zetel te 1150
Brussel, Tervurenlaan 211,

Geïntimeerde voor wie zijn verschenen, dokter
B..., geneesheer-inspecteur, en de heer C...,
attaché, ambtenaren bij geïntimeerde.

*

* *

Op de openbare terechtzitting van 30 november 2010 heeft geen enkele partij de toepassing gevraagd van artikel 18, § 2, tweede lid, van het koninklijk besluit van 8 mei 2008 tot bepaling van de werkingsregels en het Procedurereglement van de Kamers van eerste aanleg en van de Kamers van beroep bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV.

*

* *

RETROACTEN

Gelet op de gedingstukken, in het bijzonder:

- Het dossier neergelegd door de Dienst voor geneeskundige

evaluatie en controle, waaronder de beslissing van de leidend ambtenaar van de Dienst die aan appellant ter kennis werd gebracht op 27 november 2008;

- Het verzoekschrift tot hoger beroep van appellant dd. 24 december 2008;
- De besluiten van geïntimeerde dd. 3 februari 2009;
- Het bericht tot vaststelling van rechtsdag dd. 19 oktober 2010.

Gehoord op de openbare terechtzitting van 30 november 2010;

- de heer C...en dr. B... in de

uiteenzetting van het standpunt van geïntimeerde;

- dr. A...bleef afwezig, was evenmin vertegenwoordigd en kon dus niet gehoord worden.

De debatten worden gesloten, de zaak in beraad genomen en voor uitspraak gesteld op 11 januari 2011, de eerste nuttige zitting van de Kamer van eerste aanleg.

*
*   *
*

1 VOORWERP VAN HET GESCHIL

1.1 Feiten aangehouden in de synthesenota

Geïntimeerde heeft een onderzoek ingesteld naar de realiteit en conformiteit van de prestaties die door appellant in zijn hoedanigheid van neurochirurg zijn aangerekend aan de verplichte ziekteverzekering.

Hierbij kwam aan het licht dat appellant aan de ziekteverzekering verstrekkingen in rekening bracht op zijn naam, terwijl die niet in overeenstemming waren met de wet of haar uitvoeringsbesluiten.

Geïntimeerde stelt dat appellant wanneer hij voor een patiënt een hoofdbewerking aanreket aan 100%, hij ten onrechte nog een bijkomende ingreep aan 50% bij aanreket als deze tweede ingreep tijdens dezelfde zitting in dezelfde opereerstreek wordt uitgevoerd.

Dit is niet in overeenstemming met de regels der opereerstreken

(bepalingen van art. 15 §§ 3 en 4 van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen).

Deze feiten werden vastgesteld in de periode van 1 april 2005 tot en met 31 maart 2006.

NOMENCLATUURCODE	AANTAL VERSTREKKINGEN	BEDRAG
280103	1	86,67
281046	43	9366,14
281061	9	177,26
281540	G	1571,82
281665	6	2128,50
281702	10	3568,70
TOTAAL	70	16899,09

Er werden 70 verstrekkingen ten laste gelegd voor een totaal bedrag van € 16.899,09. Dit bedrag werd niet terugbetaald.

1.2 Beslissing van de leidend ambtenaar

Bij beslissing van 27 november 2008 bevestigde de leidend ambtenaar het standpunt van geïntimeerde en veroordeelde appellant tot de terugbetaling van de totale waarde van de ten onrechte aangerekende verstrekkingen, nl. € 16.899,09.

Bovendien werd een administratieve geldboete uitgesproken van 50 % of € 8.449,54, met uitstel gedurende een periode van drie jaar.

Het is deze beslissing die thans wordt betwist.

2 STANDPUNT VAN PARTIJEN

2.1 Standpunt van appellant

Appellant betwist de terugvordering van de totale waarde van de ten onrechte aangerekende verstrekkingen, en beroept zich hiervoor op volgende argumenten:

- (1) Er bestaat nergens een precieze definitie van 'opereerstreek' in de nomenclatuur. Het RIZIV bepaalt arbitrair de definitie en de omvang van opereerstreken en dit aan de hand van een onbekende logica.

Een opereerstreek in de spinale chirurgie dient volgens appellant logischerwijze gedefinieerd te worden per segment of niveau.

- (2) De spinale rugchirurgie is de laatste 30 jaar sterk geëvolueerd, heeft ingewikkelde technieken ontwikkeld die plaatsvinden op multi-pele niveaus. De nomenclatuur is daarentegen niet mee geëvolueerd en houdt derhalve geen rekening met de complexiteit en de uitgebreidheid die de moderne spinale chirurgie heeft ontwikkeld; bijgevolg interpreteren de neurochirurgen de nomenclatuur naar bestvermogen volgens het nomenclatuurnummer dat het dichtst aanleunt bij de werkelijk uitgevoerde ingreep.
- (3) De definitie van opereerstreek zoals gehanteerd door geïntimeerde leidt ertoe dat voor langdurige, complexe en risicovolle operaties de remuneratie niet meer in verhouding staat tot het geleverde werk en de risico's die hiermee gepaard gaan.

2.2 Standpunt van geïntimeerde

Geïntimeerde stelt dat het feit dat de nomenclatuur verouderd zou zijn of niet zou leiden tot een correcte vergoeding van de geleverde prestaties, nog niet impliceert dat het de zorgverstrekker toekomt deze naast zich neer te leggen. De nomenclatuur raakt de openbare orde. Zolang een bepaling in de nomenclatuur is opgenomen, moet die ook worden toegepast.

Geïntimeerde vraagt bijgevolg het beroep als ongegrond af te wijzen en de betwiste beslissing van de leidend ambtenaar te bevestigen.

*

● *

3 BEOORDELING

3.1 Reglementaire en/of wettelijke basis

Artikel 15 § 3 van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen bepaalt:

Worden verscheidene heilkundige bewerkingen in een zelfde opereerstreek tijdens een zelfde zitting verricht, dan wordt alleen de

hoofdbewerking gehonoreerd.

Artikel 15 § 4 van de nomenclatuur bepaalt:

Worden verscheidene bewerkingen tijdens een zelfde zitting in aparte opereerstreken verricht, dan wordt de hoofdbewerking tegen honderd procent en de andere bewerking of bewerkingen tegen vijftig procent van de voor die verstrekkingen aangegeven waarden gehonoreerd, tenzij de omschrijving van de verstrekking of de regels van de nomenclatuur het anders bepalen.

Deze bepaling geldt niet voor de verstrekkingen waarvoor wordt vermeld dat ingrijpen in verschillende opereerstreken nodig is of kan zijn, noch voor technieken ter mogelijke aanvulling van sommige onder een algemene benaming aangegeven bewerkingen, noch voor appendectomie verricht terzelfder tijd als een laparotomie wegens een andere aandoening; in al die gevallen wordt alleen de hoofdbewerking gehonoreerd.

3.2 Principes

3.2.1 Het sociaalzekerheidsrecht wordt geacht de openbare orde te raken (Arbh. Antwerpen, 14 februari 1992, *T.S.R.*, 1993, 390 (samenvatting)). Een instelling belast met een openbare dienst, zoals een sociale zekerheidsinstelling mag slechts strikt de voordelen toekennen waarin de wet voorziet, zoniet worden gelden afgewend van hun wettelijke bestemming en onttrokken aan de gemeenschap van gerechtigden, wat de werking van de openbare dienst in het gedrang brengt (VAN EECKHOUTTE, W., *Sociaal compendium Sociaalzekerheidsrecht*, Kluwer, 2010-2011, 106).

De nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen is van openbare orde (Arbh. Antwerpen, 28 februari 2006, *Soc. Kron.*, 2006, 476), en dient derhalve strikt te worden geïnterpreteerd. Er kan hieromtrent niet geoordeeld worden naar billijkheid (Arbh. Antwerpen, 22 februari 2005, *Soc. Kron.*, 2006, 473).

Aan de voorgeschreven reglementering mag niets toegevoegd of gewijzigd worden, naar eigen interpretatie gebaseerd op billijkheidsgronden, sociale overwegingen of het belang en comfort van de patiënten (cfr. *Informatieblad RIZIV* 1996/3 bladzijde 365 e.v., noot van mevrouw de GHELLINCK onder het arrest van het Arbeidshof te Bergen d.d. 13 december 1995).

3.2.2 Een tekst behoeft slechts uitleg als hij niet duidelijk is. De Raad van State stelt in zijn "Beginselen van de wetgevingstechniek

– Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten” dat een woord in een wetgevende tekst enkel gedefinieerd dient te worden als dit noodzakelijk is. Het gebruik van een definitie is enkel aangewezen wanneer de opzoeking ervan in een woordenboek geen uitsluitel geeft over de juiste betekenis van het woord. Dit is bv. het geval wanneer het woord in een andere betekenis wordt gebruikt dan zijn gebruikelijke betekenis in het gewone, juridische of technische (in casu medisch-technische) taalgebruik, of indien een nieuw of een weinig voorkomend woord wordt gebruikt (R.v.St., “Beginselen van de wetgevingstechniek – Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten”, www.raadvanstate.be, blz. 69-70).

3.2.3 Een wet die voorziet in zware pecuniaire sancties, zoals in casu onmiskenbaar het geval is, vertoont een strafkarakter.

Het legaliteitsbeginsel of wettigheidsbeginsel in strafzaken gaat uit van de idee dat de strafwet moet worden geformuleerd in bewoordingen op grond waarvan eenieder, op het ogenblik waarop hij een gedrag aanneemt, kan uitmaken of dat gedrag al dan niet strafbaar is. Het eist dat de wetgever in voldoende nauwkeurige, duidelijke en rechtszekerheid biedende bewoordingen bepaalt welke feiten strafbaar worden gesteld, zodat, enerzijds, diegene die een gedrag aanneemt, vooraf op afdoende wijze kan inschatten wat het strafrechtelijke gevolg van dat gedrag zal zijn en, anderzijds, aan de rechter geen al te grote beoordelingsbevoegdheid wordt gelaten.

Het wettigheidsbeginsel in strafzaken staat evenwel niet eraan in de weg dat de wet aan de rechter een beoordelingsbevoegdheid toekent. Er dient immers rekening te worden gehouden met het algemene karakter van de wetten, de uiteenlopende situaties waarop zij van toepassing zijn en de evolutie van de gedragingen die zij bestraffen.

Aan het vereiste dat een misdrijf duidelijk moet worden omschreven in de wet is voldaan wanneer de rechtzoekende, op basis van de bewoordingen van de relevante bepalingen, indien nodig, met behulp van de interpretatie daarvan door de rechtscollèges, kan weten welke handelingen en welke verzuimen zijn strafrechtelijke aansprakelijkheid meebrengen (Grw. H., 10 mei 2006, arrest nr. 71/2006, www.juridat.be).

3.3 Toepassing

3.3.1 De terugbetaling van onterecht aangerekende verstrekkingen

3.3.1.1 Zoals hiervoor vermeld, zijn de bepalingen van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen van openbare orde en zij dienen derhalve strikt te worden geïnterpreteerd.

Op grond van artikel 15 § 3 en § 4 kan de arts slechts één maal gehonoreerd worden (voor de hoofdbewerking) ongeacht het aantal heelkundige bewerkingen dat wordt uitgevoerd in een zelfde opereerstreek tijdens een zelfde zitting.

Rekening houdend met het belang en het welzijn van de patiënt, en onafgezien de mogelijks afwijkende interpretatie van dit begrip in andere medische disciplines die vanzelfsprekend geenszins mutatis mutandis kunnen worden getransponeerd naar het domein van de spinale chirurgie, kan een “opereerstreek” niet anders omschreven worden dan een zone beperkt door steriele lijnen waarbinnen geopereerd wordt en waarbij derhalve slechts één verdoving, één ontsmetting van de huid, één installatie van een steriel veld, doorgaans slechts één incisie, enz. wordt gebruikt.

Het is deze omschrijving die geïntimeerde consequent heeft gehanteerd bij het verbaliseren van de vastgestelde inbreuken, nl. heelkundige bewerkingen die worden uitgevoerd via één incisie telkens aan opeenvolgende wervels en/of tussenruimtes van wervels.

Daar de tekst van de nomenclatuur duidelijk is, behoefde deze niet verder te worden uitgelegd in bijkomende interpretatieregels.

De definitie van appellant waarbij een afzonderlijk segment telkens als een afzonderlijke opereerstreek moet worden beschouwd, kan dan ook niet worden bijgetreden.

Het argument dat de definitie van opereerstreek zoals gehanteerd door geïntimeerde ertoe zou leiden dat voor langdurige, complexe en risicovolle operaties de remuneratie niet meer in verhouding staat tot het geleverde werk en de risico's die hiermee gepaard gaan, doet evenmin afbreuk aan het voormelde.

3.3.1.2 Nu voor de ten laste gelegde feiten, de aanrekening van de verstrekkingen door appellant is gebeurd in strijd met de bepalingen van artikel 15 §3 en § 4 van de nomenclatuur, is de beslissing van geïntimeerde met betrekking tot de terugbetaling van de onterecht aangerekende verstrekkingen gegrond.

3.3.2 De administratieve geldboete

Krachtens artikel 141 § 5 (oud) kan, wanneer de aangerekende

verstrekkingen niet overeenstemmen met de wet of haar uitvoeringsbesluiten, een administratieve geldboete worden opgelegd van minimum één procent en maximum 150 procent van de waarde van de betrokken verstrekkingen.

Zoals hiervoor werd uiteengezet, is deze Kamer van oordeel dat de bepalingen van artikel 15 § 3 en § 4 van de nomenclatuur duidelijk zijn.

Bijgevolg moet worden aangenomen dat appellant wist of minstens moest weten, dat de manier waarop hij de nomenclatuur interpreteerde manifest onjuist was en erop gericht om voor zichzelf een hogere vergoeding te bekomen dan wettelijk werd voorzien.

De door geïntimeerde opgelegde administratieve geldboete werd oordeelkundig begroot en biedt een gepast antwoord op de gedane vaststellingen. Deze dient derhalve te worden behouden.

*
*   *
*

OM DEZE REDENEN,

DE KAMER VAN EERSTE AANLEG die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten worden behandeld,

Gelet op de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, in het bijzonder op de artikelen 144 en 145, en op artikel 112 van de Gezondheidswet van 13 december 2006;

Na beraadslaging in overeenstemming met het bepaalde in artikel 145 van de gecoördineerde wet, en artikel 19 van het Procedurereglement;

Recht doende op tegenspraak.

Verklaart het beroep van appellant ontvankelijk doch ongegrond;

Bevestigt de door geïntimeerde genomen beslissing;

Veroordeelt appellant bijgevolg tot terugbetaling aan geïntimeerde van het bedrag van € 16.899,09 wegens onterecht aangerekende

verstrekkingen.

Legt appellant tevens een administratieve geldboete op van € 8.449,54, hetzij 50% van de waarde van de ten onrechte aangerekende verstrekkingen, met uitstel gedurende drie jaar.

Aldus uitgesproken door de Voorzitter op de buitengewone openbare terechtzitting van 11 januari 2011 van de Kamer van eerste aanleg die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten behandeld worden, ingesteld bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, opgericht bij artikel 144 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, en ondertekend door:

- Sara SABLON, magistraat, Voorzitter van de Kamer van eerste aanleg;

- Martin VOLCKE, griffier.

Volgen de handtekeningen:

De griffier,

De Voorzitter,

Martin VOLCKE

Sara SABLON

De Kamer van eerste aanleg die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten behandeld worden, die in die taal de zaak heeft gehoord en er in die taal over beraadslaagde, was samengesteld uit de heren dokters Paul ZEGERS en Bernard DEBBAUT, vertegenwoordigers van de verzekeringsinstellingen, alsmede de heren dokters Jean-Pierre BAEYENS en Yves GRYSOLLE, artsen, vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van het geneesherenkorps.

De Kamer van eerste aanleg werd bijgestaan door de heer Martin VOLCKE, griffier.